

[Hans Conrad Koefoed.]

ud af det, og at der skal indsendes speciell ansøgning i hvert enkelt tilfælde.

Så kommer vi til punkt c, der angår henstanden. Ejendomme, som agtes bebygget under de former, som er nævnt under a og b, altså en- og tofamiliehuse og boligforeningsejendomme, giver man henstand med grundstigningsskylden af de første 2000 kr. i 5 år. I det forslag, vi havde til behandling i fjor, var perioden sat til 3 år, og jeg indrømmer, at det må absolut siges at være en forbedring, at man nu har forlænget den til 5 år.

§ 20, stk. 2, er i alt væsentligt uforandret. Det drejer sig om ubebyggede ejendomme, som ejeren udnytter til egen næringsdrift, og bebyggede ejendomme, der af ejeren anvendes eller udlejes til beboelse eller næringsdrift. Jeg spørger igen: Hvordan er fremgangsmåden? Der står, at der skal tilstås ejeren „hel eller delvis fritagelse“. Jeg har sat et spørgsmålstegn ved „delvis“ og vil gerne spørge, om man har tænkt, at der skulle forefindes tilfælde, hvori der ikke skulle kunne gives fuld fritagelse.

Det var en kort gennemgang af lovforslaget, set med mine øjne. Jeg må sige, at jeg ikke har så stærk en tro som den ærede ordfører for socialdemokratiet til, at dette lovforslag kan gennemføres særlig hurtigt. Man kunne måske mene, at vi godt kunne gennemføre det hurtigt, for der er jo ingen særlig kritik af dette lovforslag — forøvrigt heller ikke særlig interesse for det — ude i den almindelige befolkning. Det er der måske nok ikke, men det er simpelt hen, fordi dette lovforslag i lighed med de foregående tilsvarende lovforslag er så kunstigt og indviklet og har så mange sidevirkninger, at man har lov til at sige, at det går langt over almindelige folks forstand og langt ind i ordførernes, måske også en lille smule ind i den højtærede finansministers.

Det er årsagen til, at forhåndsinteressen ikke er tilstede. Bliver lovforslaget vedtaget og folk får de forskellige virkninger og sidevirkninger at se, vil kritikken komme, og så er der måske mange, som vil søge at frigøre sig for ansvaret for vedtagelsen af loven. Derfor mener jeg i modsætning til socialdemokratiets ærede ordfører, at selvom det er fjerde gang, vi har dette lovforslag til behandling her i tinget, må det alligevel gennemgås en meget grundig undersøgelse, en kritisk undersøgelse, hvortil man søger bistand fra bedst mulig sagkyndig side, for at der ikke skal kunne rejses nogen berettiget stærk kritik imod det.

Man vil forstå, at vi fra vor side ikke kan godtage dette forslag, som det foreligger, men jeg vil alligevel slutte med at sige, at da vi nu, som tidligere, anerkender det princip, der ligger til grund for fremsættelsen af lovforslaget, kan vi fra venstres side tilsige et medarbejderskab på sagligt grundlag i det udvalg, som jeg formoder bliver nedsat, og som jeg også mener bør nedsættes til behandling af dette lovforslag.

Thestrup: Når man vil inddrage de såkaldte samfundsskabte værdier med hensyn til jord, ligger der, såvidt jeg kan se, to synspunkter til grund herfor. For det første et retfærdighedssynspunkt, idet man ræsonnerer som så, at den værdistigning, der skyldes samfundets vækst eller foranstaltninger fra samfundets side, alene tilkommer samfundet. For det andet et hensigtsmæssighedssynspunkt, idet man mener, at alene herved får man rent samfundsmæssigt set den bedste udnyttelse af jorden. Det er, såvidt jeg forstår, også de to synspunkter, der ligger til grund for det lovforslag, vi her skal beskæftige os med. Inden jeg går over til det foreliggende lovforslag, vil jeg anføre nogle synspunkter, som man fra mit partis side finder det nødvendigt at lægge vægt på.

Til det første synspunkt vil jeg sige, at det af selve retfærdighedssynspunktet følger, at man må være sikker på, at man ikke i sine bestræbelser for at inddrage de samfundsskabte værdier kommer til at inddrage mere end disse, idet man jo så kommer til at begå uretfærdighed overfor ejerne. Nu kan det ikke nægtes, at der er betydelige muligheder for fejl ved alle den art vurderinger af jord, som her er tale om. Disse muligheder vil vokse, efterhånden som den målestok, man hidtil har haft for en ejendoms værdi, nemlig købesummen i fri handel og vandel, mister sin pålidelighed netop som følge af en lovgivning, der tilsigter at inddrage den samfundsskabte stigning, idet en sådan lovgivning, hvis den skal nå sit formål, ikke giver sælgeren større købesum end ejendommens værdi ved lovgivningens begyndelse. Det er derfor mit partis opfattelse ud fra et retfærdighedssynspunkt, at der som hovedregel ikke bør foretages inddragning af anden stigning end den, der er konstateret ved et salg.

Hvad det andet synspunkt, hensigtsmæssighedssynspunktet, angår, er jeg af den opfattelse, at selvom vel en afgift, der inddrager hele den skete stigning, i det store og hele vil tvinge ejere, der ikke udnytter deres jord på den økonomisk